

СИРОМ'ЯТНИКОВА О.В., ст.викл. каф ЕА та О НТУ «ХПІ»
ЗУБАРЕНКО Ю.М., студент каф ЕА та О НТУ «ХПІ»

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Кризові умови господарювання підприємств зумовлюють необхідність проведення всебічного аналізу його фінансового стану, що дозволяє визначити ефективність його діяльності, проблеми функціонування і причини їх виникнення, а також на основі отриманих результатів аналізу зробити рекомендації щодо оптимізації діяльності.

Діагностика фінансового стану підприємства є одним з обов'язкових етапів ефективного антикризового управління. Для того, щоб вижити і запобігти банкрутству підприємства, перш за все, потрібно знати, як управляти фінансово-інвестиційними ресурсами, визначати структуру капіталу за складом і джерелами утворення. Результати аналізу фінансового стану підприємства створюють аналітичне підґрунтя для прийняття дієвих антикризових заходів.

В науковій літературі існує безліч підходів до визначення поняття «фінансовий стан підприємства». Так, деякі науковці розглядають фінансовий стан підприємства в співвідношенні структур його активів і пасивів [1]. Також оцінювати фінансовий стан підприємства пропонується в контексті його короткострокової (критерії оцінки – ліквідність і платоспроможність підприємства) і довгострокової перспектив (критерії оцінки базуються на структурі джерел коштів, що характеризують показники фінансової стійкості) [2].

Здебільшого, фінансовий стан характеризують як комплексне поняття, його визначають за допомогою системи показників, що відображають усі аспекти виробничо-господарської діяльності підприємства – наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів підприємства, виконання зобов'язань перед державою та іншими кредиторами, рух товарно-матеріальних цінностей та трудових ресурсів [3].

Для визначення фінансового стану підприємства пропонується кілька десятків фінансових коефіцієнтів, при цьому, багатоваріантність розрахунку деяких з них ускладнює процедуру аналізу. Також, слід відзначити, що не існує повної узгодженості ні за сукупністю показників-індикаторів, ні за їх угрупованням, ні за визначенням критеріїв їх рівня.

У міжнародній практиці для оцінки фінансового стану підприємства широко використовують інтегральні показники, які розраховуються за допомогою математичних моделей, що побудовані на основі визначеної комбінації фінансових коефіцієнтів і представляють собою комплексну оцінку фінансового стану підприємства. Зарубіжні моделі кардинально відрізняються від вітчизняних, тому їх результативність і ефективність на практиці українських підприємств не доведена. Оцінка фінансового стану підприємства за допомогою цих моделей показала, що вони не повною мірою підходять для оцінювання ризику банкрутства вітчизняних підприємств. Таким чином, існує необхідність адаптації цих моделей до практики в Україні, враховуючи галузевий аспект та сучасні економіко-правові умови.

Для усунення розбіжностей існуючих методів фінансового аналізу пропонується ретельно проводити відбір показників, які більш повно характеризують всі аспекти фінансово-господарської діяльності підприємства, і групувати їх,

враховуючи мету проведення аналізу, його користувачів та специфіку функціонування підприємства. Не менш важливим є формування діапазону граничних значень показників і визначення узагальнюючих показників, за допомогою яких буде проведена оцінка фінансового стану підприємства.

Список літератури: 1. Ковалевська А. В. Критичний аналіз методів оцінки фінансового стану підприємства / А. В. Ковалевська, С.І. Асєєв // Бізнес Інформ. — 2012. — № 3. — С. 163-169. — Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2012_3_46. 2. Ковалев В. В. Финансовый анализ: методы и процедуры / В. В. Ковалев. — М. : Финансы и статистика, 2009. — 560 с. 3. Файзуллина А. А. Исследование подходов комплексной оценки финансового состояния предприятия / А.А. Файзуллина // Молодой ученый. — 2016. — №19. — С. 537-540.